

การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์กับพื้นที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมของช้างป่า
กรณีศึกษาตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
THE STUDY OF ELEPHANT HABITAT BY USING GEOGRAPHIC
INFORMATION SYSTEM: A CASE STUDY AT HUAYSATYAI HUAHIN
PRACHUAP KHIRI KHAN

อัครเดช รูปโฉม, พิระศักดิ์ มีจ้อย และ กฤษณะ โพธิ์มา¹

บทคัดย่อ

การขยายตัวของเมืองและพื้นที่ทำกินของชุมชนทำให้ถิ่นที่อยู่อาศัยของช้างป่าลดลง งานวิจัยนี้เป็นการวิเคราะห์หาพื้นที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมของช้างป่า โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่เหมาะสมต่อที่อยู่อาศัยของช้างป่า 2) เพื่อวิเคราะห์พื้นที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมของช้างป่า ข้อมูลที่ใช้ได้แก่ ข้อมูลจากการสำรวจภาคสนาม แหล่งน้ำ อาหาร และการพบเจอช้าง อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ปี พ.ศ.2558 และข้อมูลเชิงพื้นที่ที่ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เครื่องมือและเทคนิคที่ใช้ คือ เครื่องกำหนดพิกัด และการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ร่วมกับเทคนิคการตัดสินใจเชิงลำดับชั้น (AHP) ผลการวิจัยพบว่าระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีความเหมาะสมต่อที่อยู่อาศัยของช้างป่า 3 อันดับแรก ได้แก่ แหล่งน้ำในป่า (0.240) ประเภทพืชพรรณ (0.220) และดินโป่ง (0.181) ตามลำดับ ส่วนการวิเคราะห์พื้นที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมของช้างป่า พบว่าพื้นที่ที่เหมาะสมที่อยู่อาศัยของช้างป่ามากที่สุดจะอยู่ในขอบเขตพื้นที่ป่าไม้ของอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุดจะแปรผันตรงกับระยะห่างกิจกรรมของมนุษย์ ผลการวิจัยที่ได้สามารถเสนอแนะและกำหนดแนวทางเพื่อลดปัญหาระหว่างชุมชนกับช้างป่า

¹ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา